

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

De vocabulo ὄμο[ου]σι[ου], & quid de eo memoriæ prodidit D. Ambrosius:
& de altera eius significatione apud Origenem, Cap. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

vt ij, ad quos delata est, eiusmodi calamitate commoueantur, naufragisque vllis humanitatis officiis complectantur, vt eos ipsos, hoc nomine, quod miseri sint, odrint, hostiumque loco ac numero habeant, atque id omne quod fluctuum rabies ipsis reliqui fecerat, confestim diripiant: imò ne ab ipsorum quidem corporibus, si sua tueri ac retinere conentur, manus interdum abtineant. Quòd si loci Dominus iis opibus, eaque potentia fuerit, vt hanc eorum, quibus præest, feritatem prohibere queat, piratam ipsemet agit, ac naufragorum damna in sua commoda conuertit, nouisq; miseris sit scopulus. Quod quidem ius (nam ius quoque id facinus appellatur) tam crudele ac nefarium est, vt vix in vlla alia tempora, quàm hæc nostra, in quæ omnium scelerum monstra confluisse videntur, cadere potuisse crediturus fuerim, nisi melioribus seculis idem quoque vsurparum fuisse didicissem ex Paulino, viro vel Hieronymi & Augustini elogiis sanctissimo, atque eximia quadam pietate prædito. Etenim in Epist. ad Macar. non sine magna verborum grauitate narrat, quemadmodum Posthumiani cuiusdam procurator, Secundiniani nauem ad Domini sui littus naufragio delatam occuparit: agitque cum eo ad quem scribit, vt Secundiniani causam suscipiat. Sed in eo Epistolæ loco fœda macula irrepsit, qua ita sensus obscuratur, vt Lector vix vllam lucem dispicere possit. Sic enim editum est: Ne patiaris inuidia diaboli per hominem improbum Secundiniano eripi, vel iam ereptum negari, quod illi de naufragio redonauit Deus. Procurator Christiani viri fratris nostri Posthumiani esse dicitur, qui eam nauem, in Brutiorum litore, quo possessio Senatoris alluitur, allapsam, auarior mari & sene meo, parone piraticam in terra agens occupauit, & captam vacuefecit. Quibus in verbis, quid sit, auarior sene meo, &, parone, alij viderint. Mihi sanè lux statim huic loco affutura esse videtur, si sic legamus, auarior mari, & sine myoparone piraticam in terra agens, &c.

De vocabulo ὀμωσις: & quid de eo memoria prodidit Ambrosius: & de altera eius significatione apud Origenem. CAP. VII.

QVANTA animorum contentione in hoc olim incubuerint Arriani, vt ὀμωσις non rem solùm, sed vocem quoque ipsam ab Ecclesia proferberent, nemo tam Ecclesiasticarum rerum ignarus est, cui non sit exploratum. Quod cum nec vi vlla, nec technis vllis consequi possent, adiecta vna litterula vim totam illius frangere studuerunt, hac videlicet conditione arma se posituros, atque ad Ecclesiæ castra redituros pollicètes, si vocis illius loco, ὀμωσις vocabulum induceretur. Sed fortibus pastoribus, dignisq; petra illa, quam Paulus Christum interpretatur, nulla pax tanti fuit, vt eam perfidia, sanctæque religionis prodicione comparandam existimarent. Itaque ab Ecclesiis suis, à fortunis omnibus, à patrio late, atque ad eò ab ipsa vita diuelli potius habuerunt, quàm vocem eam, quæ de impio Arrianorum dogmate in Concilio Niceno triumphum egerat, abiicere. Quin Homoouistiarum nomen, quod ipsis, vt Epist. 73. Basilus testatur, probrosè opiici solebat, amplum semper atque honorificum sibi censuerunt. Sed hæc peruulgata. Illud fortassè non perinde quibuslibet notum, quidnam Nicenos Patres impulerit, vt huiusmodi vocabulum adhiberent, cum piam atque orthodoxam de filij diuinitate doctrinam sancirent. Quocirca operæpretium facturus videor, si, quid de ea re Ambrosius tradiderit, hoc loco ascribam, vt intelligatur hæreticos hunc mucronem,

quo eorum error iugulatus, funditusque deletus est, Catholicis porrexisset. Eius ergo lib. 3. de Fid. cap. ult. hæc verba sunt. Quid est aliud cur Homousion Patri Filium nolunt dici, nisi quia nolunt illum Filium Dei confiteri? sicut auctor ipsorum Eusebius Nicomedienensis Epistola sua prodidit, dicens: Si verum Dei Filium & increatum dicimus, Homousion cum Patre incipimus confiteri. Hæc cum lecta esset Epistola in Concilio Niceno, hoc verbum in tractatu posuerunt Patres, quod viderunt aduersariis esse formidini: ut tanquam euaginato ab ipsis gladio, ipsorum nefandæ caput hæresis amputarent. Hæc ille. Huius porro vocabuli commemoratio me admonet, ut quæ de eo loco cap. 37. Comment. in Iob, qui Origeni tribuuntur, in quod τὸ ὁμοῖον mentio fit, quid mihi videatur, exponam. Neque enim id tanquam de tripode dictum accipi à me velim, ut qui libentissimè ab hac sententia decessurus sim, si quis meliorem ac probabiliorē attulerit. Hæc igitur verba, Neque ergo ὁμοῖον aliquid eius est, &c. non ita accipienda esse existimo, quasi nihil omninò eiusdem cum Patre substantiæ sit (hoc enim in Filio & Spiritu sancto falsum est) sed de Deo simpliciter intelligenda, cum quo nulla omninò res condita eandem substantiam habet. Et certè in Græco ὁμοῖον πᾶσι αὐτῶν est, non autem αὐτῶν tantum. Quæ quidem præpositio id de rebus conditis intelligi debere indicat. Neque enim ad Filium quoque referendum esse patet ex ea ratione quam subnectit. His autem verbis Marcionem tacitè pungere videtur, qui, ut refert Theodoric. lib. 1. Compend. fabul. hæretic. in eius hæresi, animas humanas eiusdem cum Deo essentiæ esse contendebat. Atque huc quoque pertinere arbitror, quod Cap. seq. de Homousiasticis habetur. Vbi tamen pro apud Homousiasticas, legendum est, aduersus Homousiasticas. Est enim in eo ipso Græco codice, quo Perionius interpret vsus est, κατὰ ὁμοῖον. Nam cum illic ne vna quidem syllaba sit, quæ aduersus ὁμοῖον (ut eam vocem Niceni Patres acceperunt) faciat, liquidò constat alios hic ὁμοῖον notari, Marcionistas nimirum, aut alios eiusdem opinionis.

Emendata aliquot loca ex iisdem Commentariis.

CAP. VIII.

AUTHOR eorundem Commentariorum in Iob, siue sit Origenes, siue alius quispiam, antiquus certè vir & eruditus, Cap. 38. longam disputationem texit aduersus Genechliacos, plurimisque rationibus atque argumentis probat fidei natalitij notatione humanis actionibus nihil necessitatis afferre: proindeque vanos esse, qui in animaduertendis huiusmodi sideribus occupantur. Sed in eo cap. partim Græci exemplaris, partim etiam interpretis vitio, nonnulla ita reddita sunt, ut neminem esse existimem, qui commodum vllum sensum inde eruere queat. Quamobrem Lectori haud molestum fore puto, si quæ mihi mutanda videntur, hic breuiter annotaro. Ac primùm illud absurdum est, quod ὡς ἐγώ (.i. laudatus sum) transfert interpret, Dominus constitutus sum. Quis enim hoc æquis auribus audiat, Deum tum denique Dominum ab Angelis constitutum fuisse, cum ea quæ sub sensum cadunt, facere instituit? Proximè, ὀλιγοῦς vertit socordes & ignaues. malle ineptos & absurdos. Sed nimis ineptus sum, qui tam leue erratum notem, ac velut in mustaceo laureolam quærete videar. Illud verò fortassè non ita leue videri queat, quod aliquanto inferiùs sequitur: Sed cum non assequitur id, quod
verum